

ubekendt med de politiske Forhold. Troer man ikke, at den Gene, som det muligt kan være for en Konge at skulle høre Thronfølgerens Mening, opveies af de Fordele, der ligger i, at Thronfølgeren har Sæde i Gesheimestatsraadet.

Jeg skal slutte disse Bemærkninger med en Henviisning til vore tidligere Dtringer om de Vanskeligheder, her foreligge, og navnlig den, at den Nødvendighed, der var for os, at komme overeens med det foreløbige Rigsraad, havde medført, at vi ikke have kunnet affatte et Udkast, som i alle Henseender kunde tilfredsstille, idet vi have maattet tage ganske særdeles Hensyn til de vanskelige Forhold, som omgave os, men at vi derfor ogsaa kun betragtede det nærværende Udkast som et Grundlag for en fremtidig Udvikling; man maatte fremfor Alt først have en Fællesrepræsentation, hvormed man kunde forhandle. Nu menes det jo af Nogle, at hele denne Forhandling er illusorisk, fordi de 30 direkte Valgte i Forbindelse med de Kongevalgte fra det folkelige Standpunkt gjøre en saadan Repræsentation til Intet. Men see engang hen til, hvilke Mænd der her i Landet have virket meest for Landets Udvikling og Fremgang, og I skulle faae at see, at de netop ere udgaaede fra de Classer, som I nu vrage. I sige: „Lad os vælge af de Classer, saa ville vi pille de Bedste ud; ja det er godt nok, men saaledes lader disse Classer sig ikke behandle. Naar I derimod troe dem, naar I overlade disse Classer at vælge, saa ville de sende Mænd, som ville tjene Friheden, ikke med bedre Billie end Andre, men med bedre Evne; de ville sende dygtigere Mænd, og Dygtigheden har dog vel sit Værd. Det er godt nok, at man siger: Jeg bryder mig ikke om dygtige Mænd, jeg kan godt bruge enhver Mand, naar han kun stemmer med mig; men saaledes bør det ikke være, saaledes skal Stemningen ikke være i Danmark, at man skal kunne sige: „Vil Du stemme med den og den Side, saa skal Du blive valgt, men ellers ikke.“ Det er det Bedste, at der vælges Folk, som kunne gaae til Sagerne, til hvad der skal forhandles, uden forud at have støttet sig til det ene eller det andet begrændsede Parti.

Jeg havde vel optegnet nogle flere Momenter, jeg idag vilde omtale, men jeg skal ikke trætte Forsamlingen meget længere. Jeg skal kun endnu udtale mig om det Spørgsmaal, Flere have stillet, nemlig, hvad skal der see, naar det findes, at dette Udkast er saaledes, at det ikke kan føres frem? Man mener, at dette ligger i Taage, i Uvisshed, at det kan Ingen vide noget om, og det skal en brav Mand ikke see hen til, men han skal kun votere efter sin Overbeviisning. Jeg mener dog, at der er Gøt og Andet, som ligger temmelig klart for. Det Første, der foreligger, er, at den Mening, den Paastand, som er udtalt, og udtalt paa vægtige Steder, at de fælles Anliggender kun kunne regjeres under en absolutistisk Forfatning, at en constitutionel Forfatning ikke passer for dem — den constitutionelle Forfatning kan maaffee, mener man, endnu for en Tidlang lades i Virksomhed for de særlige Anliggender, men for de fælles passer den ikke — at den Mening ogsaa her i Landet vil finde mere og mere Indgang. Det maa erindres, at denne Rigsdag er gaaet ind paa en Fællesforfatning, den er gaaet ind paa Alt, hvad dertil hørte, og paa Alt, hvad derfor maatte eftergives, den er navnlig gaaet ind paa Hensynet til de andre Landsdele i Monarchiet; nu derimod, da det kommer til Stykket, ville Modstanderne bortkaste dette, man vil begynde forfra, man vil nu stille andre Betingelser (Nei!). Ja, jeg forstaaer ikke rettere, end at der skal begyndes med nye Betingelser. Grundlovsbestemmelsen siger: Kongen forelægger Udkastet for Rigsdagen, og denne siger enten Ja eller Nei, men der staaer Intet om, at man kan begynde nye Forhandlinger, hvorved Ministeriet skal føres til andre Bestemmelser, der staaer Intet om en Forhandling med Rigsdagen — og med Kongerigets Rigsdag alene — angaaende saadanne Forandringer af Fællesforfatningen, som maatte ledsage det af Rigsdagen voterede Nei. Det er min Overbeviisning, at dette ikke er en paalidelig Handlemaade, og man staae nok saa høit, den Autoritet eller den Mand, som saaledes viger tilbage fra det, han engang har givet sig ind paa, som har udtalt sig for et vist Formaal og nu ikke vil det Middel, som